

TAG

www.motionwithsim.com

ÖZEL RÖPORTAJ

Piyanist

Sanem Karabiber

"Müzik bir düşünme biçimidir."

Müzik Beyni Nasıl Değiştirir?

Ritim: Bedenin Görünmeyen Dili

Sanatta Bahar

Beden Neden Hatırlar?

EDİTÖRDEN

Zaman her zaman doğrusal ilerlemez. Bazı dönemler vardır ki, akış görünürde aynı kalsa da alt katmanlarda bir yeniden yapılanma başlar. Nisan, tam olarak böyle bir eşiktir.

Işığın süresi uzarken, yalnızca günler değil, algı da genişler. Sinir sistemi daha fazla uyarana açık hale gelir, dikkat farklı yerlere yönelir, ve beden, uzun süredir askıda kalan bir ritmi yeniden organize etmeye başlar.

Bu değişim çoğu zaman fark edilmez.
Çünkü ani değildir.

Daha çok,
bir çözülme hâli gibidir.

Kasların taşıdığı mikroskobik gerilimler, zihnin biriktirdiği yükler, ve gündelik alışkanlıkların görünmeyen tekrarları yavaş yavaş yer değiştirir.

Bu yer değiştirme,
yalnızca fiziksel değil,
aynı zamanda algısaldır.

Beden, çevreyle kurduğu ilişkiyi yeniden tanımlar. Sesler daha belirginleşir, hareket daha akışkan hale gelir, ve dikkat, daha önce fark edilmeyen detaylara yönelir.

Bu sayıda, bu çok katmanlı dönüşümü ele alıyoruz.

Müziğin sinir sistemi üzerindeki etkisinden, ritmin bedende yarattığı organizasyona, ve mevsimsel geçişlerin zihinsel süreçlerle kurduğu ilişkiye kadar...

Çünkü ritim, yalnızca işitsel bir deneyim değildir.
Aynı zamanda bir düzenleme biçimidir.

Zamanı, hareketi ve algıyı
yeniden yapılandıran bir sistem.

Ve belki de bu yüzden,
yenilenme dediğimiz şey
her zaman dışarıdan başlayan bir süreç değildir.

Bazen,
bedenin kendi içinde kurduğu yeni bir dengedir.

Bu sayı,
o dengenin izini sürüyor.

KARŞILAŞMALAR

Her karşılaşma bir iz bırakır...

Bazen bir insanla değil,
bir hal ile karşılaşırsın.

Adını koyamazsın,
ama içinde bir şey
yön değiştirir.

Her karşılaşma ses çıkarmaz.

Bazıları sadece olur-
kısa, sade,
neredeyse fark edilmeden.

Ama tam da bu yüzden,
en derine yerleşir.

Karşılaşmak,
her zaman dışarıda gerçekleşmez.

Bazen bir düşüncede,
bir harekette,
bazen de beklemediğin bir anda
kendine denk gelirsın.

ZİHNİN YENİ PARA BİRİMİ

Dikkat harcanır, oda ise bir seçimdir.

Bir zamanlar değerli olan şey zamandı...
Sonra bilgi oldu.
Sonra hız.
Bugün ise, fark edilmeden değişti.
Artık en değerli şey: **dikkat**.

Zihin, aynı anda onlarca uyarana maruz kalıyor.
Bildirimler, sesler, görüntüler, akışlar...
Hepsi aynı şeyi talep eder:
"Bana bak."
Ve her bakış, küçük bir harcama.

Dikkat, sınırsız değildir.
Beyin, her gün belirli bir miktar odakla çalışır.
Ve bu odak,
farkında olmadan bölündükçe derinlik kaybolur.
Yüzeyde kalırız.
Hızlı geçeriz.
Fakat gerçekten temas edemeyiz...

Oysa dikkat, yalnızca bir odak meselesi de değildir.
Aynı zamanda bir seçimdir.

Neye bakacağını seçmek,
neyi görmeye değer bulduğunu da belirler.

Ve belki de en önemli olan:
Dikkat, karşılaşmanın koşuludur.

Gerçekten görmek,
duymak,
anlamak-
ancak dikkat edildiğinde mümkün olur.

Bu sebeple bugün, en nadir şeylerden biri derin
bir dikkattir.

Soru şu değildir:
"Ne izliyorsun?"

Daha çok şu:
"Dikkatini nereye veriyorsun?"

MULTITASKING: BÖLÜNEN DİKKATİN İLLÜZYONU

Multitasking, verimlilik değil, dikkat parçalanmasıdır.

Aynı anda birden fazla şey yapmak, uzun zamandır bir beceri gibi anlatılıyor. Hızlı olmak, yetişmek, aynı anda birkaç yere uzanabilmek...

Sanki zihnin sınırlarını genişletiyormuş gibi. Ama gerçekte plan, bundan biraz farklı.

Zihin aynı anda iki yerde bulunmaz. Sadece çok hızlı hareket eder. Bir düşünceden diğerine, bir ekrandan diğerine, bir cümleden yarım kalmış bir başka şeye...

Bu geçişler o kadar kesintisiz görünür ki, biz buna "aynı anda" deriz. Oysa olan şey, sürekli bölünen bir dikkattir. Her geçiş küçük bir kopuştur. Bir düşünce tamamlanmadan bırakılır, bir odak derinleşmeden kesilir. Ve zamanla, zihin yüzeyde kalmaya alışır. Derinlik, süre ister.

Bir fikrin içinde kalabilmek, onu yavaşça açabilmek, detaylarını fark edebilmek...

Ama dikkat her bölündüğünde, bu süreç yeniden başlar. Bu yüzden mesele sadece "çok şey yapmak" değildir.

Mesele, hiçbir şeyle tam olarak temas edememektir.

Zihin yorulur, ama üretmiş gibi hisseder.

Geçer, ama kalmaz.

Belki de bugün, en az bulunan şeylerden biri tek bir şeyin içinde kalabilmektir.

#Düşünce Kırıntısı

“Her şey görünmez.
Ama hiçbir şey de tamamen kaybolmaz.”

SAHİ BEDEN NEDEN HATIRLAR?

BEDEN UNUTMAZ. SADECE FARKLI BİR DİLDE HATIRLAR.

*Beden, geçmiři anlatmaz.
Onu taşır.*

***“Bazı Őeyleri hatırladığını sanırsın.
Bazılarını ise unuttuğunu.
Ama beden, bu ayrımı yapmaz.”***

Hafıza yalnızca zihine ait değildir.
Sinir sistemi, kaslar ve bağ dokular
yaşanan her deneyimin izini taşır.

Tekrar edilen hareketler, alışılmış
duruřlar, fark edilmeden biriken
gerilimler zamanla bedende yerleşir.

***Beden, sadece hareketleri
değil, hissiyatları da hatırlar.***

Bu yüzden bazı hareketler tanıdıktır.
Hiř düşünmeden yapılır. Bazı tepkiler
ise açıklanamaz. Ama tekrar eder.

Zihin geçmiři geride bırakabilir. Ama
beden, onu farklı bir biçimde
sürdürür. Ve bazen, tek bir hareket
unutulduğunu sandığın bir Şeyi
yeniden ortaya çıkarır.

BEDENİ DİNLEMEK

**BEDEN KONUŞUR.
AMA ÇOĞU ZAMAN,
ONU DUYACAK KADAR
YAVAŞLAYAMAYIZ.**

Gün içinde beden sürekli sinyal verir.
Bir gerginlik,
ağırılık hissi,
huzursuzluk...
Ama çoğu zaman bu sinyaller,
görmezden geliniyor.

Dinlemek, kontrol etmek değildir.

Alan açmaktır.

Bedeni dinlemek, yeni bir şey
öğrenmek değil-zaten var olanı fark
etmektir.

Bedeni duymak, onu düzeltmekten
önce ona izin vermektir. Ve çoğu
zaman, en doğru hareket zaten
oradadır.

Bu farkındalık, büyük değişimlerle
başlamaz.

Küçük anlarda başlar:

Bir hareketin içinde durabilmek,
nefesin ritmini fark etmek,
bir gerilimi bastırmak yerine
gözlemlemek.

Çünkü beden, zorlandığında değil
anlaşıldığında değişir.

Sadece fark edilmeyi bekler.

**Bedene yöneldiğinde
farkındalık başlar.**

RİTİM: BEDENİN GÖRÜNMEYEN DİLİ

"Ritim, duyulmadan önce hissedilir ve beden, çoğu zaman onu bizden önce tanır."

Beden, dışarıdan bakıldığında sadece hareket eder gibi görünür. Oysa her hareketin içinde, görünmeyen bir düzen vardır. Bu düzen, ritimdir.

Bir adımın süresi, bir nefesin genişliği, bir hareketin başlayıp bitişi...

Hepsi, bedenin kedni içinde kurduğu sessiz bir uyumun parçalarıdır.

Ritim, öğrenilen bir şey değildir. Hatırlanan bir şeydir. Çünkü beden, doğası gereği akışla çalışır. Zorlandığımız anlar, çoğu zaman ritmi kaybettiğimiz anlardır. Hızlandığımızda, kendimizi bastırdığımızda, ya da hareketi kontrol etmeye çalıştığımızda... Bedenin doğal düzeni bozular.

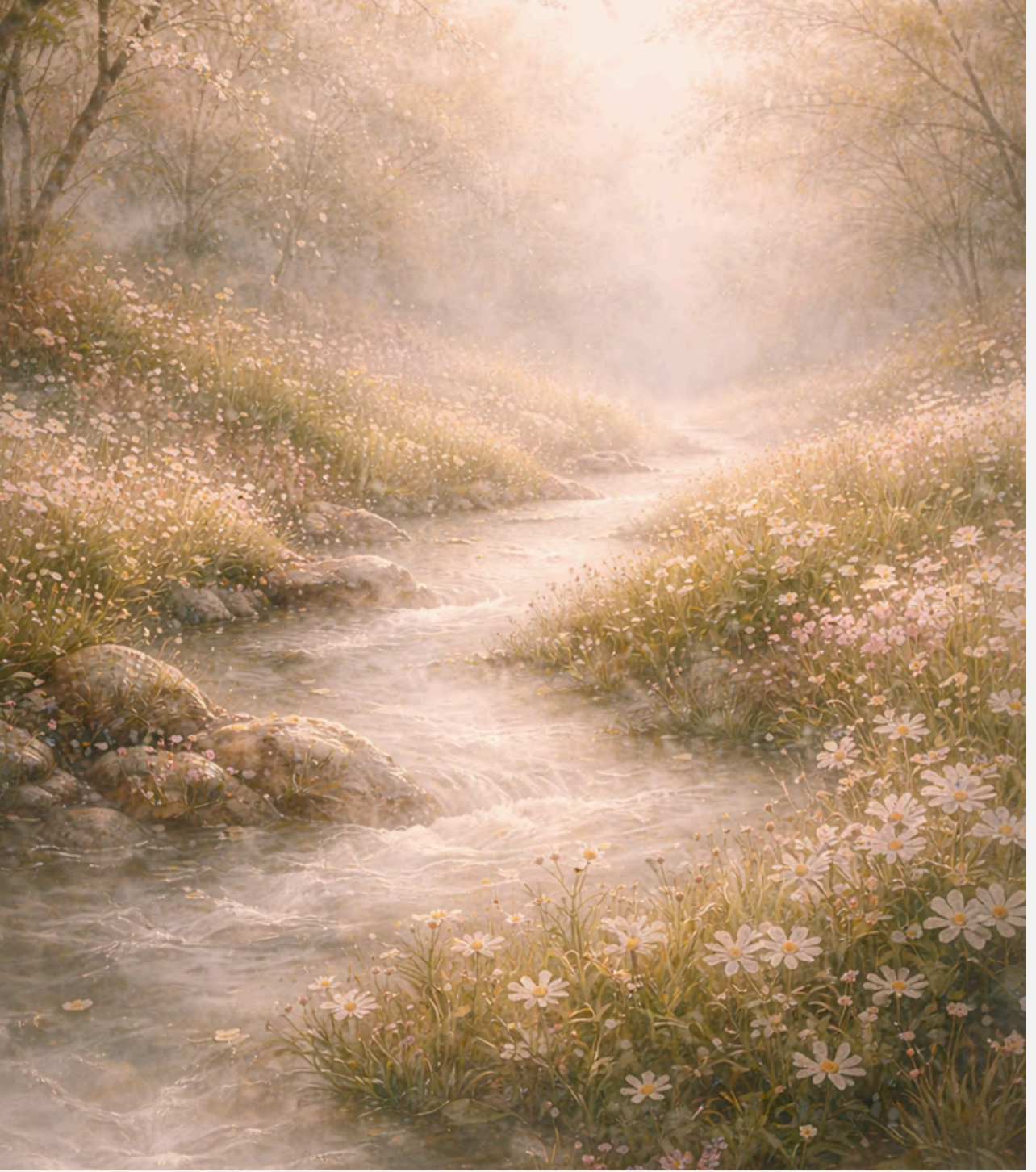
Ama ritim, kontrolle değil uyumla ortaya çıkar. Beden, doğru ritmi bulduğunda hareket sadeleşir. Gereksiz çaba azalır, fazlalıklar silinir. Ve bir noktadan sonra, hareket yapılmaz. Akışın içinde gerçekleşir.

Bu yüzden ritmi duymak, bedeni dinlemenin bir adım ötesidir. Ritim, bedenin kendini ifade etme biçimidir. Çoğu zaman, en doğru olanı zaten söyler. Her bedenin içinde bir ritim vardır. Sadece onu fark edecek kadar yavaşlamak gerekir.

Çünkü beden ritmini bulduğunda, hareket çaba olmaktan çıkar-akışa dönüşür.

#Düşünce Kırıntısı

Sessizlik bile değişir.
Bir süre sonra, içinde hareket başlar.

SANATTA BAHAR

Bir başlangıçtan çok, zamanla katmanlanmış olanın zarifle açılması;
renklerin, dokuların ve duyguların yeniden nefes alarak kendi akışına
kavuştuğu sessiz ama derin bir uyanıştır.

"İçte zaten var olanın, yüzeye nazikçe çıkışı..."

Baharın Ruhu: Hareketin Hafifliđi

“Bazı hareketler hissedilir. Eskir, canlanır, yeniden yeşeren bir enerji gibi...”

Bahar, doğada başlamadan önce harekete geçer. Hissedilir. Sert hatlar yumuşar, adımlar hafifler. Eller tıpkı bu ressamın fırçası gibi, daha akıcı, daha sezgisel davranır. Bir akış başlar. Beden, alıştığı sınırları yavaşça bırakır; hareket daha geniş, daha nefesli bir hal alır. Bu sadece fiziksel bir değişim değil. Aynı zamanda zihnin ve duygunun da çözülmesidir.

Dans eden bir beden, bazen kuğu gibi süzülür... Bazen de bir tuvalde yayılan renkler gibi dağılır, yeniden birleşir. Her adım, her dönüş, görünmeyen bir ritmin izini taşır. Bu yüzden, bahar sadece dışarıda değil; bedenin içinde de başlıyor.

SANATÇI BEDENİ

Yeni bulgular sanatsal akışı nasıl etkiliyor?

RİTİM

Bir akışın başlangıcı.
Sezgisel ve içgüdüsel

DÜZEN

Kaos içinde oluşan yapı.
Hareketin organizasyonu.

ZAMAN

Bedenin taşıdığı süre.
Yavaşlar, hızlanır, durmadan dönüşür.

SANATÇI BEDENİ

Sanat, sadece üretmek değil; bedende oluşan bir hali dinlemektir. Her hareket, kasların ötesinde bir hafızaya dokunur. Beden, tekrar eden jestlerle kendine ait bir dil oluşturur ve bu dili zamanla daha incelmış, daha duyarlı bir forma dönüşür. Bazen bir hareketin içinden geçerken, onun sadece fiziksel bir eylem olmadığını fark ederiz. Daha önce hissedilmiş bir anın izleri, yeni bir formun içinde yeniden belirir. Sanatçı için beden, sadece bir araç değil; aynı zamanda bir kayıt alanıdır.

Son yıllarda yapılan çalışmalar, bendenin öğrenme ve üretim süreçlerinde düşündüğümüzden çok daha aktif bir rol oynadığını gösteriyor. Hareket ettikçe gelişen bu sistem, duysal farkındalıkla birlikte daha rafine bir hal alıyor ve sanatçının akışını doğrudan etkiliyor. Bazı hareketler sadece yapılmaz... Hissedilir. Ve o his, zamanla bir ifadeye dönüşür.

Çiçeklerin Sözsüz İlahisi

Doğanın sessiz sanatı:

Çiçeklerin gizli dilinde bir yolculuk.

Hareket her zaman görünür değildir.

Bazen en güçlü dönüşümler, en sessiz anlarda gerçekleşir. Bir çiçeğin açışı, bir yaprağın ışığa yönelmesi... Bunlar sadece doğanın değil, aynı zamanda bedeninin de bildiği bir ritimdir.

Çiçekler konuşmaz, ama anlatır.

Renkleriyle, katmanlarıyla, yavaşça açılan formlarıyla... Her biri kendi zamanında, kendi düzeninde var olur. Acele etmez. Zorlamaz. Sadece olur.

Belki de bu yüzden, onlara bakarken bir şey hatırlarız.

İçimizde unuttuğumuz bir yumuşaklığı... Bir akışı...

Bedenin bildiği ama zihnin çoğu zaman unuttuğu o doğal hâli.

Ses duymadığımızı sanırız.
Ama ince bir titreşim, derinlerden
bize ulaşır.

ÇÖZÜLME

Bedenin yavaşça bıraktığı yer.

DUYARLILIK

Sessiz olanı fark edebilme hali.

Müzik Beynimizi Nasıl Etkiler?

“Müzik sadece duyulan değil; hatırlanan, hissedilen ve bedende iz bırakan bir deneyimdir.”

Müziğin zihin ve duygular üzerindeki etkisi derin ve çok katmanlıdır. Melodiler, hafızayı geçmişe taşıma gücüne sahiptir; duygusal dengemizi etkiler ve beynin farklı bölgeleri arasında bağlantılar kurarak içsel bir rezonans yaratır.

Bir melodi başladığında, aslında sadece müzik değil; zihin, beden ve duygu aynı anda harekete geçer.

Hepimizin, başlatır başlamaz etkilerini hissettiği anlar vardır. Bir melodi çalar ve bir anda zamanın içinden geçeriz. Müzik, yalnızca kulağa ulaşan bir titreşim değil; zihnin içinde dolaşan, duygulara dokunan ve bedende yankı bulan bir deneyimdir.

Duyduğumuz her ses, beynimizin farklı bölgelerinde karşılık bulur. Bu yüzden müzik, sadece bir eğlence değil; aynı zamanda zihinsel bir uyarım, duygusal bir düzenleme ve hatırlama biçimidir.

Ödül ve Zevk Sistemi

- Müzik dinlemek, beynin ödül merkezinde dopamin salgılanmasını tetikler.
- Bu durum, mutluluk, haz ve motivasyon hissi yaratır.
- Favori bir şarkıyı dinlerken yaşanan duygusal tepki, beynin ödül sistemiyle doğrudan bağlantılıdır.

Hafıza ve Öğrenme

- Melodiler, geçmişteki anıları ve duyguları canlandırarak hafızayı güçlendirir.
- Ritimler, beynin farklı bölgeleri arasında bağlantılar kurarak öğrenme kapasitesini artırabilir.

"Bizi bir anda geçmişe götüren bir şarkı ya da çaldığında mutluluk veren bir melodi, müziğin hafızamız ve duygularımız üzerindeki benzersiz etkisinin bir kanıtıdır."

Duygusal Denge

- Müziğin huzur veren melodileri ve temposu, stres seviyelerini düşürerek rahatlama sağlar.
- Farklı müzik türleri, duygu durumu üzerinde etkili olup:
  - melankolik müzikler hüznle bağ kurarken
  - enerjik müzikler enerji ve iyimserlik sağlar.

Yaratıcılık ve İlham

- Müzik, beyin dalgalarını etkileyerek yaratıcı düşünmeyi teşvik eder.
- Sanatçılar ve üreticiler, ilham almak ve odaklanmak için sıklıkla müziğin gücünden faydalanır.

SANEM KARABİBER

Piyanist & eğitmen Sanem Karabiber ile klasik müziğin tılsımını, müzik hafızasının düşsel dünyasını ve sanat yolculuğunu konuşuyoruz...

Fotoğraflar: Berk Uçkun

Parmaklarından dökülen en ince ve gizemli nüanslarla, klasik müziğin akademik disiplinini şiirsel bir ruhla harmanlayan Sanem Karabiber, sanatçı kimliği ile bir piyanist ve eğitmen olarak karşımızda.

Avrupa'nın usta isimleri: Johan Schmidt, Catherine Vickers ve Herbert Schuch'un rehberliğinde bir sanat yolculuğuna çıkan Karabiber, müziğe kazandırdığı derinlik ve zarafetle melodi ve hafızayı düşsel boyutlara taşıyor.

1) Müzikle ilişkiniz oldukça erken yaşlarda başlamış. Çocukluk döneminde müziğe yönelmenizde belirleyici olan etkenler nelerdi ve bu erken başlangıç sanat anlayışınızı nasıl şekillendirdi?

Müzikle kurduğum ilişkinin başlangıcını yalnızca bir yaş ya da belirli bir olayla açıklamak benim için her zaman zor olmuştur. Çünkü müzik çocukluk yıllarımda benim için öğrenilen bir disiplin olmaktan çok, dünyayı algılama biçimlerinden biriydi. Seslere karşı gelişen o erken dikkat, zamanla müziğin yalnızca işitilen bir sanat olmadığını; düşüncenin, hafızanın ve duygunun farklı bir dilde ifadesi olduğunu fark etmeme yol açtı.

Çocuklukta başlayan bu karşılaşma zaman içinde disiplinli bir eğitime dönüştü; ancak müzikle kurduğum bağ hiçbir zaman yalnızca teknik bir uğraşa indirgenmedi. Bir eseri çalışırken asıl ilgimi çeken şey, notaların arkasında var olan düşünceydi. Bir bestecinin zamanla, tarihsel bağlamla ve insan deneyimiyle kurduğu ilişkiyi anlamak, benim için yorumun en önemli parçası hâline geldi. Bu nedenle bugün müziğe bakışımda hâlâ çocukluk yıllarımda oluşan o merakın izleri var. Müzik benim için yalnızca icra edilen bir sanat değil; insanın iç dünyasını görünür kılan ve zamanın ötesinde bir iletişim kurabilen en incelikli ifade biçimlerinden biri.

Çocukluk anılarıma baktığımda müzikle ilk temasım aslında oldukça doğal ve aile içinde gelişen bir atmosferde gerçekleştiğini görüyorum. Babamın gitarla çaldığı ninniler, annemin ona eşlik ettiği şarkılar ve zamanla kardeşim Seher Karabiber ile benim de bu şarkılara katılmamız, müzikle kurduğumuz ilk ortak deneyimlerdi. Şarkıları ezberledikçe biz de söylemeye başlar, evin içinde küçük bir müzik ortamı oluşurdu. Daha sonra babamın bana bir gün sorduğu "piyano çalmak ister misin?" sorusu hayatımda oldukça radikal bir dönüşümün başlangıcı oldu. Gitarla çaldığı bazı şarkıları piyanoda çalışmaya başladığımda, zaten melodisini ezbere bildiğim bir müziği yeniden üretmek benim için son derece ilgi çekici bir deneyimdi. Konservatuvara başladığım ilk yıl Atatürk Kültür Merkezi'nde dinlediğim İdil Biret resitali ise hafızamda çok özel bir yer tutar. İlk kez bir konser salonuna gitmiş, ilk kez bir piyanisti sahnede dinlemiştim. Salonun atmosferi, o sessizlik ve sahnedeki yoğunluk beni çok etkilemişti. O akşam müziğin sahnede nasıl bir dünyaya dönüştüğünü ilk kez gerçekten hissettiğimi hatırlıyorum.

2) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda geçen uzun eğitim süreciniz, ortaokuldan lisansa kadar aynı kurum içinde devam etmiş. Bu süreklilik, bir müzisyen olarak kimliğinizin oluşumunda nasıl bir rol oynadı?

Bir müzisyen için uzun yıllar aynı kurum içinde yetişmek yalnızca akademik bir süreklilik değil, aynı zamanda bir estetik kültürün içinde büyümek anlamına geliyor.

Bu süreklilik bana müziği yalnızca bireysel bir performans alanı olarak değil, bir gelenek içinde konumlanan canlı bir sanat olarak düşünmeyi öğretti. Bir eseri yorumlamak, yalnızca notaları doğru çalmak değil; aynı zamanda o eserin ait olduğu estetik dünyayı anlamaya çalışmak demektir. Bu bakış açısı, konservatuvar yıllarım boyunca şekillenen en önemli düşünsel kazanımlardan biri oldu.

Dolayısıyla bugün sahnede ya da eğitim sürecinde müziğe yaklaşımında, o yıllarda içinde bulunduğum kültürel atmosferin izleri hâlâ çok belirgin. Müziği yalnızca bir performans pratiği olarak değil, sürekliliği olan bir düşünce geleneğinin parçası olarak görüyorum.

Müzisyenlik aslında günün büyük bir bölümünü hem enstrümanınızla hem de zihninizde süren yaratım ve düşünme süreçleriyle geçirmenizi gerektirir. Bu nedenle aynı kurumda eğitim almış olmak elbette önemliydi; ancak başka bir kurumda olsaydım da büyük olasılıkla yine bir odada, bir sınıfta, bir stüdyoda ya da bir sahnede piyano ile baş başa olacaktım. Bununla birlikte Beşiktaş'taki konservatuvar kampüsünün benim için çok özel anıları var. Özellikle orta bahçe dediğimiz avluda, ağaçların altında geçirdiğim zamanlar zihinsel olarak çok besleyiciydi. Bazen sabah çok erken saatlerde, örneğin 07.30 civarında henüz kimsenin gelmediği anlarda orada oturur ve çalışmaya başlamadan önce zihnimi dinlendirirdim. Öğle aralarında özellikle yaz aylarında tiyatro bölümünden gelen ezber seslerini ya da bale bölümünün provalarını duymak, farklı disiplinlerin aynı mekânı paylaşmasının ne kadar ilham verici olabileceğini gösterirdi. Aynı binada ortaokuldan doktora seviyesine kadar çok geniş bir yaş skalasının bulunması da oldukça ilginç bir atmosfer yaratıyordu. Bir öğrencinin yıllar boyunca aynı mekânda büyümesi, aynı koridorlardan geçmesi, aynı öğretmenlerle ve arkadaşlarla müzikal bir dil paylaşması aslında çok özel bir deneyim. Bir okula girip yaklaşık on yıl sonra mezun olmak, o kurumla kurulan ilişkiyi yalnızca akademik değil aynı zamanda kültürel ve duygusal bir bağa dönüştürüyor.

3) Solo piyano ve oda müziği alanlarında yoğunlaştığınızı görüyoruz. Bu iki alanın sanatsal ifade açısından size sunduğu farklılıkları ve birbirini nasıl beslediğini nasıl tanımlarsınız?

Solo piyano ve oda müziği, aynı sanatın iki farklı düşünme biçimi gibi. Solo repertuvarda piyanist, müzikal yapının bütün sorumluluğunu tek başına taşır. Dramaturjiden mimariye kadar her unsur yorumcunun iç dünyasında şekillenir. Bu süreç yoğun bir içsel konsantrasyon ve derin bir analiz gerektirir.

Oda müziğinde ise müzik bir diyalog hâline gelir. Burada yorum yalnızca bireysel bir kararlar bütünü değil, ortak bir düşünme sürecidir. Her müzisyen hem kendi sesini ifade eder hem de diğer sesleri dinleyerek müziğin bütünü inşaa eder. Bu nedenle oda müziği benim için her zaman müziğin en rafine iletişim biçimlerinden biri olmuştur. Bu iki alanın birbirini sürekli beslediğini düşünüyorum... Solo çalışmalarındaki yoğun analiz oda müziğinde daha bilinçli bir dinleme pratiği kazandırırken, oda müziği de yorumun esnekliğini ve müziğin kolektif doğasını hatırlatır. Bu iki alan arasında kurulan denge, müzikal düşüncenin canlı kalmasını sağlar. Yaklaşık on altı yaşlarımdan itibaren özellikle oda müziği kayıtlarını daha dikkatle dinlemeye başladığımı hatırlıyorum. Daha sonra yakın arkadaşlarımla kurduğumuz duolar ve birlikte verdiğimiz konserler oda müziğinin benim için yalnızca bir repertuar alanı değil, vazgeçilmez bir müzikal yol olduğunu gösterdi. Oda müziğinin diyalog ilkesi, solo repertuarı çalışırken de eseri anlamam ve şekillendirmem açısından çok önemli bir katkı sağladı. Oda müziğinde partnerinizi kendinizden daha dikkatle dinleme çabası, dinleme kalitemi de büyük ölçüde geliştirdi. Çok ince nüansları, renk değişimlerini ve kontrastları daha hassas algılayabilmeye başladım. Provalarda partnerimin yarattığı renkleri ve ifade değişimlerini yakalamaya çalışmak, ona uygun bir zemin hazırlamak ve müzikal olarak onu tamamlamak zamanla en büyük keyiflerimden biri hâline geldi...

4) Sanatsal üretiminizin yanında pedagojik çalışmalarınız da dikkat çekiyor. Sizce piyano pedagojisinde teknik ustalık ile sanatsal ifade arasında nasıl bir denge kurulmalıdır?

Piyano pedagojisinde teknik ve sanatsal ifade çoğu zaman birbirinden ayrı düşünülür; oysa gerçekte bu ikisi aynı yapının ayrılmaz parçalarıdır. Teknik, müziğin ifade edilebilmesi için gerekli olan araçtır; ancak tek başına bir amaç hâline geldiğinde müziğin anlamını sınırlayabilir. Bir öğrencinin yalnızca doğru notaları çalabilmesi yeterli değildir. Bir eserin estetik dünyasını, tarihsel bağlamını ve ifade dilini anlayabilmesi gerekir. Bu nedenle pedagojide asıl mesele, öğrencinin yalnızca fiziksel becerilerini değil, müzikal düşüncesini ve dinleme kapasitesini de geliştirmektir. Benim için öğretmek, bir eserin nasıl çalınacağını göstermekten çok, o eserin nasıl düşünülebileceğini birlikte keşfetmektir. Çünkü gerçek yorum, teknik hâkimiyet ile estetik bilincin kesiştiği noktada ortaya çıkar. Buna ek olarak müzik çalışırken oyun kurma, taklit etme ve karakter yaratma fikrinin de pedagojik açıdan çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çalıştığımız birçok eserde bestecilerin doğadan ya da çeşitli imgelerden esinlendiğini görürüz. Örneğin kuş seslerini andıran figürler, doğa tasvirleri ya da belirli karakterleri çağrıştıran müzikal jestler repertuvarda sıkça karşımıza çıkar. Bu noktada müzisyenin bir anlamda bir tiyatro oyuncusu gibi farklı kimliklere ve karakterlere bürünebilmesi gerekir. Bir eserin içindeki karakteri gerçekten konuşturabilmek, o müzikal cümlelerin nasıl söylenmesi gerektiğini hayal edebilmek ve bunu dinleyiciye inandırıcı bir şekilde aktarabilmek aslında güçlü bir kurgu yeteneği gerektirir.

*“Müziyenin alışması yalnızca enstrümanıyla değil,
zihninde süren yaratım süreciyle de devam eder.”*

-Sanem Karabiber

5) Yıllar boyunca birçok uluslararası ustalık sınıfına katılmışsınız. Bu deneyimlerin müzikal yaklaşımınıza ve yorumculuğunuza kattığı en önemli perspektifler neler oldu?

Uluslararası ustalık sınıfları, bir müzisyen için yalnızca teknik gelişim alanı değil, aynı zamanda farklı estetik yaklaşımlarla karşılaşma fırsatıdır. Farklı geleneklerden gelen müzisyenlerin müziğe bakışı, aynı eserin ne kadar farklı düşünsel perspektiflerle ele alınabileceğini gösterir.

Bu deneyimler bana yorumun tek bir doğruya indirgenemeyeceğini öğretti. Her sanatçı, eseri kendi iç dünyası ve estetik duyarlılığıyla yeniden kurar. Bu süreçte öğrendiğim en önemli şeylerden biri de dinleme kültürü oldu: hem müziği hem de farklı yorumları gerçekten dinleyebilmek. Bu karşılaşmalar, müziğin evrensel ama aynı zamanda son derece kişisel bir ifade alanı olduğunu daha derinden anlamama yardımcı oldu.

Her ustalık sınıfından birbirinden farklı düşünce ve yaklaşımlarla döndüğümü söyleyebilirim. Bu deneyimlerde yalnızca ders aldığınız sanatçılar değil, diğer katılımcıları dinlemek de çok öğreticidir. Farklı müzisyenlerin aynı eserde karşılaştıkları sorunlara nasıl çözümler ürettiklerini görmek, bazen kendi çalışmalarınızda fark etmediğiniz noktaları da ortaya çıkarır. Bu süreç adeta bir ayna görevi görür ve müzikal problemlere ulaşmanın tek bir yolu olmadığını, sayısız farklı yaklaşımın mümkün olduğunu gösterir.

6) Uluslararası yarışmalarda elde ettiğiniz dereceler kariyerinizin farklı aşamalarında nasıl bir motivasyon ya da yön belirleyici unsur oldu?

Yarışmalar genç müzisyenler için önemli deneyimler sunar; ancak benim için asıl değerleri, müziğe yaklaşımımı derinleştiren süreçler olmalarıydı. Bir yarışmaya hazırlanmak, repertuvarla yoğun ve disiplinli bir ilişki kurmayı gerektirir. Bu süreçte bir eseri çok farklı açılardan düşünmeye başlarsınız. Zamanla fark ettiğim şey, yarışmaların bir hedef değil, müzikal yolculuğun belirli durakları olduğuydu. Asıl mesele, sahnede giderek daha dürüst ve daha bilinçli bir yorum ortaya koyabilmek. Bugün geriye baktığımda, bu deneyimlerin bana kazandırdığı en önemli şeyin sahnede kendi müzikal sesimi arama cesareti olduğunu düşünüyorum.

7) Konservatuvarda öğretim görevlisi olarak görev yaptığınız dönemde genç müzisyenlerle çalışmak size hangi yeni bakış açıları kazandırdı?

Genç müzisyenlerle çalışmak, öğretmenin de sürekli öğrenmeye devam ettiği bir süreç. Her öğrenci müziğe farklı bir duyarlılıkla yaklaşıyor ve bu çeşitlilik öğretmen için de yeni düşünme alanları açıyor.

Bir eseri anlatırken bazen öğrencilerin sorduğu bir soru ya da yaptığı beklenmedik bir yorum, müziğe bakışımı yeniden düşünmemi sağlayabiliyor. Bu nedenle pedagojiyi tek yönlü bir aktarım olarak değil, karşılıklı bir düşünme süreci olarak görüyorum.

Gençlerle çalışmak aynı zamanda müziğin canlılığını ve sürekliliğini hissettiren bir deneyim.

Öğrencilerimin benden öğrendikleri kadar, ben de onlardan öğrenmeye devam ediyorum. Kendi çalışma süreçlerimizde bazen dışardan bir gözle kendimize bakmak mümkün olmaz. Ancak öğrencilerimin yaşadığı süreçleri izlemek, onların karşılaştığı sorunları birlikte çözmeye çalışmak, bana kendi geçmiş çalışma dönemlerimi yeniden hatırlatıyor. Bu karşılıklı ilişki hem kendi deneyimlerimden öğrencilerime daha doğru ve hızlı geri dönüşler yapabilmemi sağlıyor hem de kendi çalışmalarımda izlemem gereken yolları yeniden düşünmemeye yardımcı oluyor.

8) Uzun yıllardır genç öğrencilerle ve çocuklarla çalışıyorsunuz. Bu süreçte en çok hangi anlar sizi etkiliyor?

Bugünün genç müzisyenleri çok hızlı bir bilgi akışı içinde büyüyor. Bu durum bir yandan erişim imkânlarını artırırken, diğer yandan derinleşmeyi zorlaştırabiliyor. Oysa müzik, sabır ve zaman isteyen bir sanat.

En önemli zorluklardan biri, müziğin bazen yalnızca performans göstergesi gibi algılanmaya başlaması. Halbuki müzik öncelikle bir düşünme ve duyma biçimidir.

Bu nedenle eğitimde yalnızca teknik ilerlemeye değil, dinleme kültürüne, müzik tarihine ve estetik düşünceye de yer verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

9) Sanatsal kariyerinizde konser sahnesi ile akademik üretim arasında bir denge kuruyorsunuz. Bu iki alanın birbirini nasıl beslediğini düşünüyorsunuz?

Sahne ve akademik çalışma benim için iki ayrı alan değil, aynı düşünce sürecinin farklı yüzleri. Sahne, müziğin en canlı hâlidir; o anda kurulan bir iletişimdir. Akademik çalışma ise bu iletişimin arkasındaki düşünsel zemini güçlendirir. Bir eseri sahnede yorumlamak, onun tarihsel ve estetik bağlamını anlamayı gerektirir. Akademik düşünce bu derinleşmeyi mümkün kılar. Sahne deneyimi ise müzikal sezgiyi canlı tutar.

Bu nedenle bu iki alanın birbirini sürekli beslediğine inanıyorum.

10) Uzun yıllardır genç öğrencilerle ve çocuklarla çalışıyorsunuz. Bu süreçte en çok hangi anlar sizi etkiliyor?

Bir öğrencinin müzikle kurduğu ilk gerçek temas anları her zaman çok etkileyicidir. Bazen bir çocuk bir melodiyi ilk kez gerçekten duyduğunda yüzünde oluşan ifade, müziğin dönüştürücü gücünü hatırlatır.

Benim için öğretmenliğin en değerli anları, öğrencinin yalnızca bir eseri çalmayı değil, müziği anlamayı başladığı anlardır. Bir pasajın arkasındaki duyguyu fark ettiğinde ya da bir eserin yapısını keşfettiğinde ortaya çıkan o aydınlanma anı çok kıymetlidir.

Müzik insanın iç dünyasını zenginleştiren bir sanat. Gençlerin bu dünyayla tanışmasına aracılık etmek benim için hem büyük bir sorumluluk hem de çok derin bir mutluluk.

Çocuklarla çalışırken beni en çok etkileyen şeylerden biri onların müziğe yaklaşımındaki doğallık ve sadelik. Bazen yetişkinlerin çok karmaşık gördüğü müzikal meseleleri çocukların oldukça doğal bir şekilde kavrayabildiğini görmek gerçekten şaşırtıcıdır. Karmaşık gibi görünen fikirleri basit ve sezgisel bir şekilde öğrenmeleri ve uygulayabilmeleri, müziğin aslında ne kadar doğrudan bir ifade dili olduğunu yeniden hatırlatır.

En çok geri döndüğünüz besteci?

Johann Sebastian Bach. Müziğinde her seferinde yeni bir düşünce katmanı keşfediyorum.

Sizin için bir eserin gerçekten "başladığı" an nedir?

Piyano başına oturmadan önce, eseri ilk kez elime aldığımda zihnimde onu ilk duyduğum an.

“Müzik benim için yalnızca icra edilen bir sanat değil; insanın iç dünyasını görünür kılan ve zamanın ötesinde bir iletişim kurabilen en incelikli ifade biçimlerinden biri.”

-Sanem Karabiber

OKUDUĞUNUZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

Bir sonraki sayıda
Görüşmek Dileğiyle...

Motion with Sim

www.motionwithsim.com

[@tagmagazinee](https://www.instagram.com/tagmagazinee)

MOTIONWITHSIM KATKILARIYLA